T007 A HÀM VII 100-Q08 Biệt Dịch-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

144. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Treân ñôøi coù ba loaïi ngöïa ñöôïc huaán luyeän thuaàn thuïc. Coù loaïi ngöïa ñaày ñuû söùc khoûe, chaïy nhanh nhöng khoâng ñaày ñuû veà saéc ñeïp vaø vaän taûi. Coù loaïi ngöïa ñaày ñuû söùc chaïy nhanh, saéc ñeïp nhöng khoâng ñaày ñuû veà vaän taûi. Coù loaïi ngöïa ñaày ñuû caû ba vieäc aáy. Coù ba haïng ngöôøi khaùc nhau nhö ba loaïi ngöïa treân. Ba haïng naøy ñöôïc bieåu hieän baèng tri kieán cuûa hoï trong Phaät phaùp. Coù ngöôøi ñaày ñuû söùc chaïy nhanh, nhöng saéc ñeïp vaø khaû naêng vaän taûi khoâng ñaày ñuû. Coù ngöôøi ñaày ñuû hai ñieàu kieän sau nhöng khoâng ñaày ñuû ñieàu kieän thöù nhaát. Coù ngöôøi ñaày ñuû caû ba ñieàu kieän. Ngöôøi naøo ñaày ñuû ñieàu kieän moät, khoâng ñaày ñuû hai ñieàu kieän sau? Trong Phaät phaùp coù ngöôøi nhö thaät tri veà khoå, nhö thaät tri veà khoå taäp, nhö thaät tri veà khoå dieät, nhö thaät tri veà con ñöôøng ñöa ñeán khoå dieät, ñoaïn naêm haï phaàn keát, ñaéc quaû A-na-haøm. Ngöôøi naøy khoâng coøn trôû laïi, khoâng coøn ñoïa vaøo xöù aùc. Theá naøo laø khoâng ñaày ñuû saéc ñeïp? Coù ngöôøi vaán naïn veà A-tyø-ñaøm, Tyø-ni, hoï khoâng theå giaûi thích vôùi vaên vaø nghóa hôïp lyù, khoâng theå trình baøy thích ñaùng. Ñaây goïi laø saéc ñeïp khoâng ñaày ñuû. Theá naøo laø vaän taûi khoâng ñaày ñuû? Ngöôøi coù ít phöôùc ñöùc, ñôøi soáng khoâng thuaän tieän, khoâng coù phöôùc ñöùc lôùn, khoâng ñöôïc lôïi döôõng veà y phuïc, aên uoáng, ngoïa cuï, thuoác thang. Ñaây goïi laø khoâng ñaày ñuû ñieàu kieän vaän taûi. Theá naøo laø haïng thöù hai? Ñaày ñuû hai ñieàu kieän ñaàu, khoâng ñaày ñuû ñieàu kieän thöù ba? Haïng ngöôøi naøy ôû trong Phaät phaùp thaáy boán Chaân ñeá, cho ñeán ñoaïn tröø naêm haï phaàn keát, ñaéc A-na-haøm. Coù ngöôøi vaán naïn veà A-tyø- ñaøm, Tyø-ni, hoï coù khaû naêng dieãn giaûi thuyeát minh. Ngoaøi ra nhö ñaõ trình baøy ôû treân. Ñieàu kieän thöù ba khoâng ñaày ñuû nhö trình baøy ôû treân. Ñaây laø haïng thöù hai, ñaày ñuû hai ñieàu kieän treân, khoâng ñaày ñuû ñieàu

kieän thöù ba. Theá naøo laø haïng thöù ba ñaày ñuû caû ba ñieàu kieän? Ngöôøi naøy ôû trong Phaät phaùp ñaõ nhö thaät tri veà kieán veà boán Chaân ñeá, ñaéc quaû A-na-haøm... cho ñeán coù nhieàu phöôùc ñöùc, ñöôïc nhieàu lôïi döôõng. Ñaây laø haïng thöù ba ñaày ñuû caû ba ñieàu kieän. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 145. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Trong theá gian ñaõ coù ba loaïi ngöïa ñaõ ñöôïc ñieàu phuïc hoaøn toaøn. Ngöôøi cuõng coù ba haïng nhö vaäy. Haïng thöù nhaát ñaày ñuû moät trong ba maët: chaïy nhanh, saéc ñeïp, vaän taûi. Coù ngöôøi soáng trong Phaät phaùp nhö thaät tri veà boán Chaân ñeá, ñaõ ñoaïn tröø ba laäu; laø duïc laäu, höõu laäu, voâ minh laäu, ñaày ñuû giaûi thoaùt tri kieán, ñoaïn taän caùc höõu keát, taâm ñöôïc töï taïi, sanh töû ñaõ taän, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc ñaõ laøm xong, khoâng thoï thaân sau, ñaéc A-la-haùn. Ñaây laø ñaày ñuû veà chaïy nhanh. Ngoaøi ra nhö ñaõ noùi ôû treân. Theá

naøo laø haïng thöù hai ñaày ñuû maët moät vaø hai, khoâng ñaày ñuû maët thöù ba? Coù ngöôøi ôû trong Phaät phaùp nhö thaät tri veà kieán veà boán Thaùnh ñeá... cho ñeán ñaéc A-la-haùn. Neáu coù ngöôøi hoûi, traû lôøi thoâng suoát... nhö treân... Theá naøo laø haïng thöù ba, ñaày ñuû caû ba maët? Ngöôøi naøy ôû trong Phaät phaùp nhö thaät tri veà kieán veà boán Thaùnh ñeá,... cho ñeán coù phöôùc ñöùc... ñöôïc lôïi döôõng,... ñaây goïi laø ba söï vieäc ñeàu ñaày ñuû. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 146. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc

nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Coù ba loaïi ngöïa ñöôïc kheùo huaán luyeän ñeå côõi, xöùng ñaùng ñöôïc vua vaø vöông töû côõi. Theá naøo laø ba loaïi? Ñoù laø ñaày ñuû veà chaïy nhanh, ñaày ñuû veà saéc ñeïp, ñaày ñuû veà vaän taûi. Coù ba haïng Tyø-kheo cuõng nhö ba loaïi ngöïa kia. Tyø-kheo naøo ñaày ñuû ba vieäc, ñaùng ñöôïc leã baùi, cuùng döôøng, taùn thaùn. Ñaây goïi laø ñaày ñuû ba vieäc. Theá naøo laø ñaày ñuû veà saéc ñeïp? Tyø-kheo naøo trì giôùi ñaày ñuû, hoä trì hoaøn toaøn Ba-la-ñeà-moäc-xoa, qua laïi, ra vaøo, ñaày ñuû caùc uy nghi, taâm sôï haõi ñeán nhöõng toäi loãi nhoû nhaët, kieân trì veà giôùi luaät, khoâng coù vi phaïm. Ñaây goïi laø ñaày ñuû saéc ñeïp. Theá naøo laø ñaày ñuû veà söùc löïc? Tyø-kheo naøo ñoái vôùi phaùp aùc chöa sanh, laøm cho khoâng sanh; phaùp aùc ñaõ sanh, laøm cho tieâu dieät; phaùp thieän chöa sanh, laøm cho phaùt sanh; phaùp thieän ñaõ sanh laøm cho taêng tröôûng. Ñaây goïi laø ñaày ñuû söùc löïc. Theá naøo laø ñaày ñuû veà chaïy nhanh? Tyø-kheo naøo ôû trong Phaät phaùp ñaõ nhö thaät tri veà kieán veà boán chaân ñeá, ñaây goïi laø ñaày ñuû veà chaïy nhanh. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

 147. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Coù boán loaïi ngöïa hay, xöùng ñaùng ñeå haøng vöông giaû côõi. Theá naøo laø boán? Ñöôïc ñieàu phuïc hoaøn toaøn, chaïy nhanh, kham nhaãn ôû yeân, khoâng ñaù loän. Tyø-kheo thaønh töïu boán ñöùc taùnh nhö vaäy, xöùng ñaùng ñöôïc moïi ngöôøi quy y, cuùng döôøng, leã baùi, chaép tay cung kính laø phöôùc ñieàn voâ

thöôïng trong theá gian. Theá naøo laø boán? Ñoù laø ñöôïc ñieàu phuïc hoaøn toaøn, nhanh nheïn, kham nhaãn an ñònh, khoâng taùn loaïn. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy hoan hyû phuïng haønh. 148. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Coù boán loaïi ngöïa ñaùng ñeå ngöôøi hieàn côõi, coù maët trong theá gian naøy. Theá naøo laø boán? Loaïi thöù nhaát: Thaáy boùng roi giô leân lieàn kinh sôï, tuøy yù ngöôøi

ñieàu khieån. Loaïi thöù hai: Roi vöøa chaïm vaøo loâng treân thaân lieàn kinh sôï, tuøy

yù ngöôøi ñieàu khieån. Loaïi thöù ba: Roi chaïm ñeán thòt thì sôï, tuøy yù ngöôøi ñieàu khieån.

Loaïi thöù tö: Roi buoát ñeán thòt xöông sau ñoù môùi kinh sôï, tuøy yù

ngöôøi ñieàu khieån. Baäc tröôïng phu cuõng coù boán haïng. Theá naøo laø boán? Haïng thöù nhaát: Nghe ôû thoân xoùm khaùc coù ngöôøi nam hay nöõ bò

beänh naëng, raát ñau khoå ñeán gaàn cheát; nghe noùi nhö vaäy, ngöôøi naøy ñoái vôùi phaùp theá tuïc nhaøm chaùn, bieát roõ, do nhaøm chaùn neân chí taâm tu taäp phaùp thieän. Ñaây goïi laø haïng tröôïng phu ñöôïc ñieàu thuaän, nhö ngöïa thaáy boùng roi lieàn theo yù ngöôøi ñieàu khieån. Haïng thöù hai: Nghe ôû trong xoùm laøng cuûa mình coù ngöôøi nam

hay nöõ bò beänh naëng ñeán gaàn cheát roài qua ñôøi; thaáy söï vieäc naøy roài, ngöôøi aáy sanh taâm nhaøm chaùn, do nhaøm chaùn neân chí taâm tu taäp phaùp thieän. Ñaây goïi laø haïng tröôïng phu ñöôïc ñieàu thuaän, nhö ngöïa bò roi vöøa chaïm vaøo loâng thaân lieàn tuøy yù ngöôøi ñieàu khieån. Haïng thöù ba: Tuy thaáy trong laøng xoùm mình coù ngöôøi bò beänh,

cheát vaãn khoâng sanh taâm nhaøm chaùn, nhöng khi thaáy thaân thuoäc, baïn beø, ngöôøi hoã trôï mình bò beänh quaù naëng, cho ñeán qua ñôøi, sau ñoù môùi sanh taâm nhaøm chaùn theá gian. Do nhaøm chaùn neân sieâng naêng tu haønh haïnh thieän. Ñaây laø haïng tröôïng phu ñöôïc ñieàu thuaän nhö ngöïa bò roi

chaïm vaøo thòt lieàn theo yù ngöôøi ñieàu khieån. Haïng thöù tö: Tuy thaáy baø con thaân thuoäc, baïn beø bò beänh qua

ñôøi, vaãn khoâng sanh loøng nhaøm chaùn, nhöng khi töï thaân bò beänh raát nguy kòch, raát ñau ñôùn, quaù ñau khoå, khoâng vui chuùt naøo, sau ñoù môùi sanh taâm nhaøm chaùn. Do taâm nhaøm chaùn, tu haønh caùc haïnh thieän. Ñaây laø baäc tröôïng phu nhö ngöïa bò roi ñaùnh buoát vaøo xöông coát môùi theo yù ngöôøi ñieàu khieån. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 149. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Ngöïa coù taùm taùnh xaáu, caû theá gian ñeàu bieát vaø thaáy trong hieän taïi. Nhöõng gì laø taùm? Thöù nhaát: Khi ngöôøi côõi ngöïa, giaät daây cöông ñieàu khieån baèng

roi ñeå ñi ñöôøng xa thì ngöïa döõ naøy caén ngaøm, nhaûy voøng voøng, böùt daây cöông, phaù naùt duïng cuï ñeå côõi, laøm thaân theå bò toån thöông. Ñaây laø taùnh xaáu cuûa ngöïa. Thöù hai: Khi ñöôïc ngöôøi côõi, ngöïa döõ naøy khoâng tieán tôùi, nhaûy

voït leân, khoâng chòu söï khoáng cheá, phaù naùt duïng cuï côõi ngöïa. Thöù ba: Khi ñöôïc ngöôøi côõi, khoâng chòu ñi treân ñöôøng loä, nhaûy

böøa vaøo haøo, vaøo hoá. Thöù tö: Khi ñöôïc ngöôøi côõi, khoâng chòu tieán tôùi laïi chaïy thuït lui.

Thöù naêm: Khoâng bieát sôï ñau ñôùn chuùt naøo vôùi roi voït cuûa ngöôøi

ñieàu khieån. Thöù saùu: Khi bò ngöôøi cöõi ñieàu khieån baèng roi, ngöïa nhaûy choàm

leân ñöùng baèng hai chaân. Thöù baûy: Ngöôøi cöõi muoán ngöïa chaïy, noù laïi naèm laên ra ñaát,

khoâng chòu chaïy tôùi. Thöù taùm: Ngöôøi cöõi muoán ngöïa ñi, noù laïi ñöùng yeân.

Nhöõng ngöôøi tu hoïc trong Phaät phaùp cuõng coù taùm loãi nhö vaäy. Theá naøo laø taùm?

Thöù nhaát: Tyø-kheo naøo ñöôïc vò ñoàng phaïm haïnh ñem vieäc

thaáy, nghe, nghi ñeå caûnh giaùc cho, lieàn baûo vôùi vò kia raèng: "Hieän nay oâng coøn nhoû, khoâng trí tueä, khoâng hoaøn thieän, khoâng hieåu roõ, haõy ñi caûnh giaùc ngöôøi khaùc, taïi sao laïi muoán caûnh giaùc ta? OÂng ñaõ coù loãi coøn ñi neâu vieäc cuûa ngöôøi khaùc ra". Tyø-kheo nhö vaäy gioáng nhö loaïi ngöïa thöù nhaát. Thöù hai: Vò ñoàng phaïm haïnh thaáy Tyø-kheo coù toäi veà kieán, vaên,

nghi neân nhaéc baûo vôùi ngöôøi coù toäi raèng: "Hieän nay oâng ñaõ phaïm toäi nhö theá". Khi aáy ngöôøi coù toäi laïi baûo vôùi vò kia: "Hieän nay oâng cuõng ñaõ phaïm toäi nhö vaäy, haõy saùm hoái ñi roài môùi neâu toäi toâi leân". Ngöôøi nhö vaäy coù nhöõng loãi laàm nhö loaïi ngöïa thöù hai. Thöù ba: Tyø-kheo naøo coù toäi veà kieán, vaên, nghi, bò ngöôøi khaùc

neâu ra, lieàn noùi quanh co, tuøy theo nôi aùi, saân, sôï, si maø taâm sanh phaãn noä. Ngöôøi nhö vaäy coù loãi nhö loaïi ngöïa thöù ba. Thöù tö: Tyø-kheo naøo coù toäi veà kieán, vaên, nghi, bò ngöôøi khaùc

neâu leân, lieàn baûo ngöôøi cöû söï: "Veà vieäc phaïm toäi aáy, toâi khoâng nhôù gì caû". Neân bieát ngöôøi naøy coù loãi nhö loaïi ngöïa thöù tö. Thöù naêm: Tyø-kheo naøo phaïm vaøo toäi veà kieán, vaên, nghi, bò vò

ñoàng phaïm haïnh ñeán neâu toäi aáy ra. Khi ñoù ngöôøi phaïm toäi thu xeáp y baùt töï yù boû ñi nôi khaùc, taâm khoâng neå sôï chuùng Taêng vaø ngöôøi cöû söï gì caû. Neân bieát ngöôøi naøy coù loãi nhö loaïi ngöïa thöù naêm. Thöù saùu: Tyø-kheo naøo phaïm toäi veà kieán, vaên, nghi, bò ñoàng

phaïm haïnh cöû toäi aáy leân. Khi ñoù, ngöôøi phaïm toäi vaãn ngoài ôû choã cao, cuøng caùc vò Tröôûng laõo Tyø-kheo tranh luaän ñaïo lyù, quô tay noùi lôùn, baøy toû: "Taát caû caùc ngöôøi ñeàu phaïm toäi veà kieán, vaên, nghi vaäy maø noùi toâi phaïm toäi aáy". Neân bieát ngöôøi naøy coù loãi nhö loaïi ngöïa thöù saùu. Thöù baûy: Tyø-kheo naøo phaïm toäi veà kieán, vaên, nghi, caùc Tyø-

kheo thanh tònh cuøng neâu vieäc aáy ra, ngöôøi phaïm toäi ñöùng im laëng khoâng chòu noùi coù toäi hay khoâng coù toäi, laøm naõo loaïn chuùng Taêng. Neân bieát ngöôøi naøy coù loãi nhö loaïi ngöïa thöù baûy. Thöù taùm: Tyø-kheo naøo phaïm toäi veà kieán, vaên, nghi, Tyø-kheo

thanh tònh phaùt hieän vaø neâu vieäc aáy ra, ngöôøi phaïm toäi lieàn xaû giôùi, thieän caên thoaùi chuyeån, boû ñaïo hoaøn tuïc. Sau khi hoaøn tuïc vò aáy ñöùng beân cöûa chuøa noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Nay toâi ñaõ hoaøn tuïc, laøm thoûa maõn yù nguyeän caùc ngöôøi chöa? Nay caùc ngöôøi coù voâ cuøng hoan hyû,

thích thuù khoâng?”. Neân bieát ngöôøi naøy coù loãi nhö loaïi ngöïa thöù taùm. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 150. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù taùm loaïi ngöïa xöùng ñaùng ñeå baäc Hieàn nhaân côõi. Baäc Hieàn nhaân laø Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Theá naøo laø taùm? Töôùng hieàn thöù nhaát cuûa ngöïa laø sanh ra töø gioáng ngöïa hieàn.

Thöù hai: Ñöôïc ñieàu phuïc hoaøn toaøn, khoâng gaây phieàn naõo cho

caùc ngöïa thöôøng khaùc. Ñaây laø töôùng hieàn thöù hai cuûa ngöïa. Thöù ba: Khi aên coû khoâng choïn toát xaáu, aên heát khoâng rôi vaõi.

Ñaây laø töôùng ngöïa hieàn thöù ba. Thöù tö: Khoâng bao giôø ñöùng laïi, naèm nghæ nôi coù vaät oâ ueá, baát

tònh, nôi ñaïi tieåu tieän. Ñaây laø töôùng ngöïa hieàn thöù tö. Thöù naêm: Thöôøng chæ cho ngöôøi ñieàu khieån veà loãi laàm cuûa

ngöïa döõ vaø daïy ngöôøi ñieàu khieån söûa trò ngöïa döõ veà nhöõng taät xaáu. Ñaây laø töôùng ngöïa hieàn thöù naêm. Thöù saùu: Thöôøng kham chòu chôû naëng khoâng caàu nheï, luoân suy

nghó: “Khi ta gaëp ngöïa khaùc chuyeân chôû, ta seõ chôû thay cho noù”. Ñaây laø töôùng ngöïa hieàn thöù saùu. Thöù baûy: Thöôøng ñi giöõa ñöôøng, baét ñaàu ñi khoâng nhaûy voït,

ñöôøng ñi nhoû heïp thì bieát roõ ñeå ñi qua. Ñaây laø töôùng ngöïa hieàn thöù baûy. Thöù taùm: Tuy bò beänh naëng ñeán gaàn cheát vaãn khoâng thay ñoåi

söùc laøm vieäc. Ñaây laø töôùng ngöïa hieàn thöù taùm. Baäc Tröôïng phu hieàn thieän cuõng coù taùm haïng. Nhöõng gì laø taùm? Thöù nhaát: Tyø-kheo naøo trì giôùi troïn veïn, ñaày ñuû uy nghi, quan

heä vôùi theá gian khoâng bò phaïm giôùi, lôõ phaïm vaøo toäi nhoû taâm cuõng raát sôï haõi, giöõ giôùi ñaõ thoï nhö ngöôøi bò choät giöõ gìn con maét coøn laïi. Neân bieát ngöôøi naøy gioáng nhö haïng ngöïa hieàn thöù nhaát soáng hieàn thieän. Thöù hai: Tyø-kheo naøo soáng vôùi ñaày ñuû phaùp thieän, khoâng bao

giôø laøm phieàn vò ñoàng phaïm haïnh khaùc, soáng chung moät caùch an laïc

nhö nöôùc hoøa vôùi söõa. Neân bieát ngöôøi naøy nhö loaïi ngöïa thöù hai soáng hieàn thieän. Thöù ba: Tyø-kheo naøo khi thoï nhaän söï aên uoáng khoâng choïn ngon

dôû, aên heát khoâng ñeå rôi vaõi. Neân bieát ngöôøi naøy nhö loaïi ngöïa thöù ba soáng hieàn thieän. Thöù tö: Tyø-kheo naøo thaáy caùc phaùp aùc, khoâng thanh tònh, taâm

sanh nhaøm chaùn, ba nghieäp ñeàu xa lìa haønh ñoäng baát thieän, cheâ traùch phaùp aùc laø xaáu xa haï tieän. Neân bieát ngöôøi naøy nhö loaïi ngöïa thöù tö soáng hieàn thieän. Thöù naêm: Tyø-kheo naøo sau khi ñaõ phaïm toäi, töï thaân ñeán tröôùc

Ñöùc Phaät hay caùc vò ñoàng phaïm haïnh ñeå phaùt loä saùm hoái toäi loãi cuûa mình. Phaûi bieát ngöôøi naøy nhö haïng ngöïa thöù naêm soáng hieàn thieän. Thöù saùu: Tyø-kheo giöõ gìn ñaày ñuû hoïc giôùi, thaáy caùc vò Tyø-kheo

ñoàng phaïm haïnh khaùc bò phaïm giôùi, neân taâm sôï seät töï nghó: “Ta phaûi tu hoïc ñöøng ñeå phaïm giôùi nhö hoï”. Phaûi bieát ngöôøi naøy nhö haïng ngöïa thöù saùu soáng hieàn thieän. Thöù baûy: Tyø-kheo naøo haønh taùm Chaùnh ñaïo, khoâng ñi ñöôøng

taø, phaûi bieát ngöôøi naøy nhö haïng ngöïa thöù baûy soáng hieàn thieän, khoâng ñi sai ñöôøng. Thöù taùm: Tyø-kheo naøo tuy bò beänh raát naëng ñeán gaàn cheát nhöng

vaãn tinh taán khoâng bieáng nhaùc, taâm chí kieân coá khoâng thay ñoåi, luoân luoân tieán tôùi caàu caùc phaùp thaéng dieäu, taâm khoâng meät moûi. Phaûi bieát ngöôøi naøy nhö haïng ngöïa thöù taùm, taän löïc ñeán cheát luoân soáng hieàn thieän, chaéc chaén chöùng quaû chaân thaät trong giaùo phaùp cuûa Phaät. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 151. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû tinh xaù Boàn-thaät-ca, nöôùc Na-ñeà-ca. Theá Toân baûo Toân giaû Ñaïi Ca-chieân-dieân: –Haõy ñònh yù, chôù loaïn töôûng, phaûi nhö ngöïa toaøn thieän cheá ngöï caùc caên, ñöøng nhö ngöïa döõ taùn loaïn caùc caên. Nhö con ngöïa döõ bò coät trong chuoàng, chæ nghó ñeán coû vaø nöôùc, ngoaøi ra khoâng bieát gì caû, neáu khoâng ñöôïc cho aên, böùt caû daây cöông. Nhö coù ngöôøi töông öng vôùi

nhieàu duïc troùi buoäc, vì tham duïc neân taâm coù nhieàu giaän hôøn, sanh ra nhieàu duïc giaùc, vì coù duïc giaùc neân sanh ra nhieàu naõo haïi, nhieàu loaïi aùc giaùc do ñoù phaùt sanh. Do söï vieäc naøy neân khoâng bieát xuaát ly, cuoái cuøng khoâng theå nhaän thöùc ñöôïc theå töôùng cuûa duïc. Laïi coù ngöôøi ñam meâ nguû nghæ, vì thöôøng nguû nghæ neân sanh nhieàu loaïn töôûng, caùc loaïi phieàn naõo phaùt sanh töø ñaáy. Do söï vieäc naøy neân khoâng bieát phaùp ñoái trò ñeå xuaát ly. Laïi coù ngöôøi sanh nhieàu traïo hoái, vì taâm thöôøng sanh traïo hoái neân khoâng theå phaân bieät roõ hình töôùng cuûa caùc phaùp. Phaûi bieát traïo hoái laø nguyeân nhaân ñöa ñeán taùn loaïn. Vì lyù do naøy khoâng bieát phaùp ñoái trò ñeå xuaát ly. Nhö con ngöïa ñöôïc huaán luyeän hoaøn toaøn, bò coät trong chuoàng, taâm khoâng nghó ñeán coû vaø nöôùc, khoâng böùt daây cöông. Nhö coù ngöôøi taâm khoâng bò duïc troùi buoäc, chæ coù töôûng tònh, vì khoâng nhieãm ñaém duïc töôûng neân

khoâng sanh ra söï che phuû, chöôùng ngaïi cho traïo hoái, do nghi, do thuøy mieân... vì hoï coù naêng löïc khoâng daáy taâm vôùi naêm thöù vaây buoäc, ngaên che neân bieát phaùp ñoái trò ñeå xuaát ly. Tyø-kheo nhö vaäy khoâng döïa vaøo ñòa, thuûy, hoûa, phong, cuõng khoâng döïa vaøo boán ñònh voâ saéc maø sanh caùc phaùp thieàn, khoâng caên cöù vaøo ñôøi naøy, khoâng caên cöù vaøo ñôøi khaùc, cuõng khoâng caên cöù vaøo nhaät, nguyeät, tinh tuù, khoâng caên cöù vaøo thaáy nghe, khoâng caên cöù vaøo choã phaân bieät cuûa thöùc, khoâng nöông vaøo trí tri, khoâng nöông vaøo caûnh giôùi do taâm thöùc suy caàu, khoâng döïa vaøo giaùc tri maø chöùng ñaéc thieàn voâ sôû y chæ. Tyø- kheo naøo khoâng nöông töïa vaøo caùc caûnh giôùi thieàn phaùp nhö vaäy maø ñaït ñöôïc ñònh thaâm saâu thì ñöôïc Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, trôøi Tam thaäp tam vaø caùc Phaïm chuùng ñeàu chaép tay cung kính, toân troïng, quy y. Hoï baøy toû: –Hieän nay chuùng con khoâng bieát Toân giaû nöông töïa vaøo pheùp taéc naøo maø ñaéc thieàn ñònh nhö vaäy. Khi aáy Toân giaû Baïc-ca-leâ ñöùng ôû sau Phaät, caàm quaït quaït Phaät, leân tieáng thöa: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Tyø-kheo tu caùc thieàn ñònh maø khoâng caên cöù vaøo boán ñaïi hay boán voâ saéc, cho ñeán khoâng caên cöù vaøo töôûng

giaùc quaùn. Neáu nhö theá thì caùc Tyø-kheo laøm sao ñaéc ñöôïc thieàn ñònh nhö vaäy ñeå ñöôïc Thích Ñeà-hoaøn Nhaân cuøng ñaïi chuùng chaép tay cung kính, toân troïng, taùn thaùn ngöôøi ñaéc thieàn ñònh naøy, vaø baøy toû: “Vò thieän nam naøy laø baäc cao thöôïng trong haøng tröôïng phu ñaõ nöông töïa vaøo phaùp gì maø tu taäp caùc thieàn ñònh nhö vaäy!” Ñöùc Phaät baûo Baïc-ca-leâ: –Tyø-kheo naøo tu taäp thaâm saâu nôi thieàn ñònh, quaùn saùt ñòa ñaïi ñeàu hö nguïy, hoaøn toaøn khoâng thaáy coù moät töôùng traïng cuûa ñòa ñaïi naøo laø chaân thaät, ñoái vôùi thuûy, hoûa, phong ñaïi chuûng vaø boán voâ saéc, ñôøi naøy ñôøi khaùc, nhaät, nguyeät, tinh tuù, phaân bieät, bieát, thaáy, nghe, caûnh giôùi do taâm yù suy caàu, xem bieát cuøng vôùi caûnh giôùi khoâng do trí tri ñaït ñöôïc, taát caû ñeàu hö giaû, khoâng coù phaùp thaät, chæ laø giaû hieän, do nhaân duyeân hoøa hôïp neân coù teân goïi. Quaùn saùt söï khoâng tònh aáy, khoâng thaáy coù phaùp vaø phi phaùp. Theá Toân noùi keä: Naøy oâng Baïc-ca-leâ Caàn phaûi bieát theá naøy Tu taäp phaùp toïa thieàn Quan saùt voâ sôû höõu Thieân chuû Kieàu-thi-ca Vaø trôøi Tam thaäp tam Baäc chuùa teå theá giôùi Trôøi Ñaïi Phaïm thieân vöông Chaép tay cung kính leã Baäc toân quyù trong ñôøi Ñeàu xöng taùn baèng lôøi Nam-moâ Thieän Tröôïng Phu Chuùng toâi khoâng bieát ngaøi Döïa nôi phöông phaùp naøo Chöùng ñaéc thieàn ñònh naøy Maø khoâng ai bieát caû. Khi Ñöùc Theá Toân giaûng phaùp naøy, Ñaïi Ca-chieân-dieân xa lìa buïi baëm caáu nhieãu, ñaéc phaùp nhaõn thanh tònh. Tyø-kheo Baïc-ca-leâ dieät saïch phieàn naõo, khoâng coøn thoï ñôøi sau, ñoaïn heát keát nghieäp.

Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

Keä toùm löôïc:

AÙc maõ, ñieàu thuaän maõ

Hieàn thöøa, ba vaø boán

Tieân aûnh tònh ñieàu thöøa

Höõu quaù, taùm loaïi aùc
Ca-chieân-dieân ly caáu
Möôøi vieäc ñeàu hoaøn thaønh.

152. Toâi nghe nhö vaày:
Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-laveä.
Baáy giôø, Thích-ma-nam ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt döôùi chaân roài ngoài qua moät beân, thöa Phaät:
–Baïch Theá Toân, Öu-baø-taéc nghóa laø gì? Caàu mong Nhö Lai giaûng cho con.
Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam:
–Ngöôøi taïi gia baïch y, quy y Tam baûo thì goïi laø Öu-baø-taéc, oâng chính laø haïng naøy.
Ma-ha-nam laïi baïch Phaät:
–Theá naøo laø Öu-baø-taéc coù loøng tin?
Phaät baûo Ma-ha-nam:
–Ai ñoái vôùi Nhö Lai coù taâm taän tín, an truù trong loøng tin aáy, khoâng bò Sa-moân, Baø-la-moân, Thieân, Ma, Phaïm, Ngöôøi, phaù hoaïi maát loøng tin, ñaáy goïi laø Öu-baø-taéc coù loøng tin.
Ma-ha-nam laïi baïch Phaät:
–Theá naøo laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc?
Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam:
–Khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng noùi doái, khoâng uoáng röôïu. Ñaây laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc.
Hoûi:
–Theá naøo laø boá thí ñaày ñuû?
Phaät baûo Ma-ha-nam:
Phaùp cuûa Öu-baø-taéc laø caàn phaûi boû tham lam keo kieät, taát caû chuùng sanh ñeàu bò tham lam ganh gheùt nhö vaäy. Vì theá caàn phaûi xa lìa taâm yù tham lam keo kieät, ganh gheùt, phaùt taâm buoâng boû, heát söùc töï mình boá thí khoâng coù meät moûi. Ñaáy goïi laø boá thí ñaày ñuû. Hoûi: –Theá naøo laø trí tueä ñaày ñuû? Ñöùc Phaät baûo Thích-ma-nam: –Vò Öu-baø-taéc nhö thaät tri veà khoå, nhö thaät tri veà khoå taäp, nhö thaät tri veà khoå dieät, nhö thaät tri veà con ñöôøng daãn ñeán khoå dieät, bieát boán Thaùnh ñeá naøy moät caùch chaéc chaén roõ raøng, ñaây goïi laø trí tueä ñaày ñuû. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 153. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä. Luùc aáy Thích-ma-nam cuøng naêm traêm Öu-baø-taéc ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, nhö lôøi Phaät daïy, Öu-baø-taéc laø ngöôøi taïi gia baïch y, ñuû taâm trí tröôïng phu, quy y Tam baûo, töï mình noùi roõ toâi laø Öu-baø-taéc. Hoï laøm theá naøo ñeå ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, cho ñeán quaû A-na-haøm? Phaät baûo Thích-ma-nam: –Ai ñoaïn tröø heát ba keát laø thaân keát,

giôùi caám thuû vaø löôùi nghi thì chöùng Tu-ñaø-hoaøn, khoâng coøn bò ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, coù loøng tin quyeát ñònh vôùi ñaïo voâ thöôïng, qua laïi baûy laàn trong coõi Trôøi, Ngöôøi thì ñoaïn saïch caûnh giôùi khoå, chöùng Nieát-baøn. Ñaây goïi laø Öu-baø-taéc chöùng Tu-ñaø-hoaøn. Hoûi: –Laøm theá naøo ñeå ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm? Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam: –Ai sau khi ñoaïn xong ba keát, giaûm thieåu daâm, noä, si, goïi laø Tö-

ñaø-haøm.

Hoûi:

–Laøm theá naøo ñaéc quaû A-na-haøm?

Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam:

–Ai ñoaïn töø ñöôïc ba phaàn keát vaø naêm haï phaàn keát söû, thì chöùng A-na-haøm.

Ma-ha-nam cuøng naêm traêm vò Öu-baø-taéc nghe phaùp naøy roài, sanh taâm hoan hyû, baïch Phaät:

–Thöa Theá Toân, raát laø ít coù. Nhöõng ngöôøi taïi gia maø ñöôïc lôïi ích thuø thaéng naøy, taát caû neân trôû thaønh Öu-baø-taéc.

Ma-ha-nam thöa nhö vaäy xong, leã Phaät roài töø giaõ.

Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.